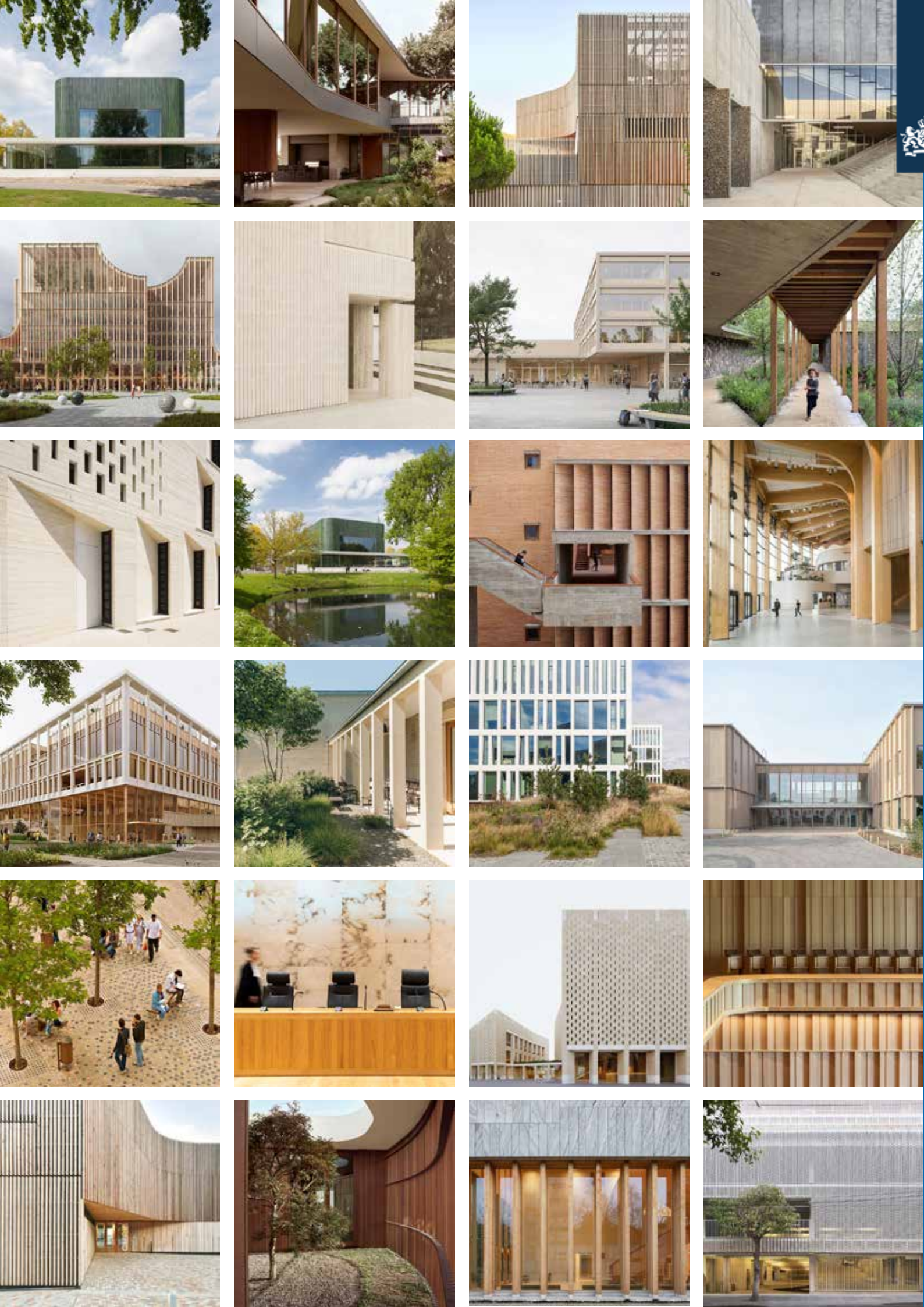

Rijksvastgoedbedrijf
Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

september 2026

Beeldkwaliteitsplan

Kwalitatieve kaders Gerechtsgebouw Maastricht

Colofon

Versie:
presentatie

Datum:
september 2026

Rijksvastgoedbedrijf
Directie Transacties & Projecten
Afdeling Architectuur & Techniek
Sectie Architectuur & Stedenbouw
Korte Voorhout 7
Postbus 16169
2500 BD 's-Gravenhage

Projectbetrokkenen

Projectverantwoordelijke:
Cisca de Jong

Uitvoerend projectmanager:
Cisca de Jong, Niels Roording

Adviseur architectuur:
Veerle Alkemade, Sacha van Eerten

Adviseur stedenbouw:
Arnoud Janson

Algemene projectinformatie

Projectnummer:
41108

Projectnaam:
Nieuwbouw gerechtsgebouw Maastricht

Adresgegevens:
Noormannensingel 50, Maastricht

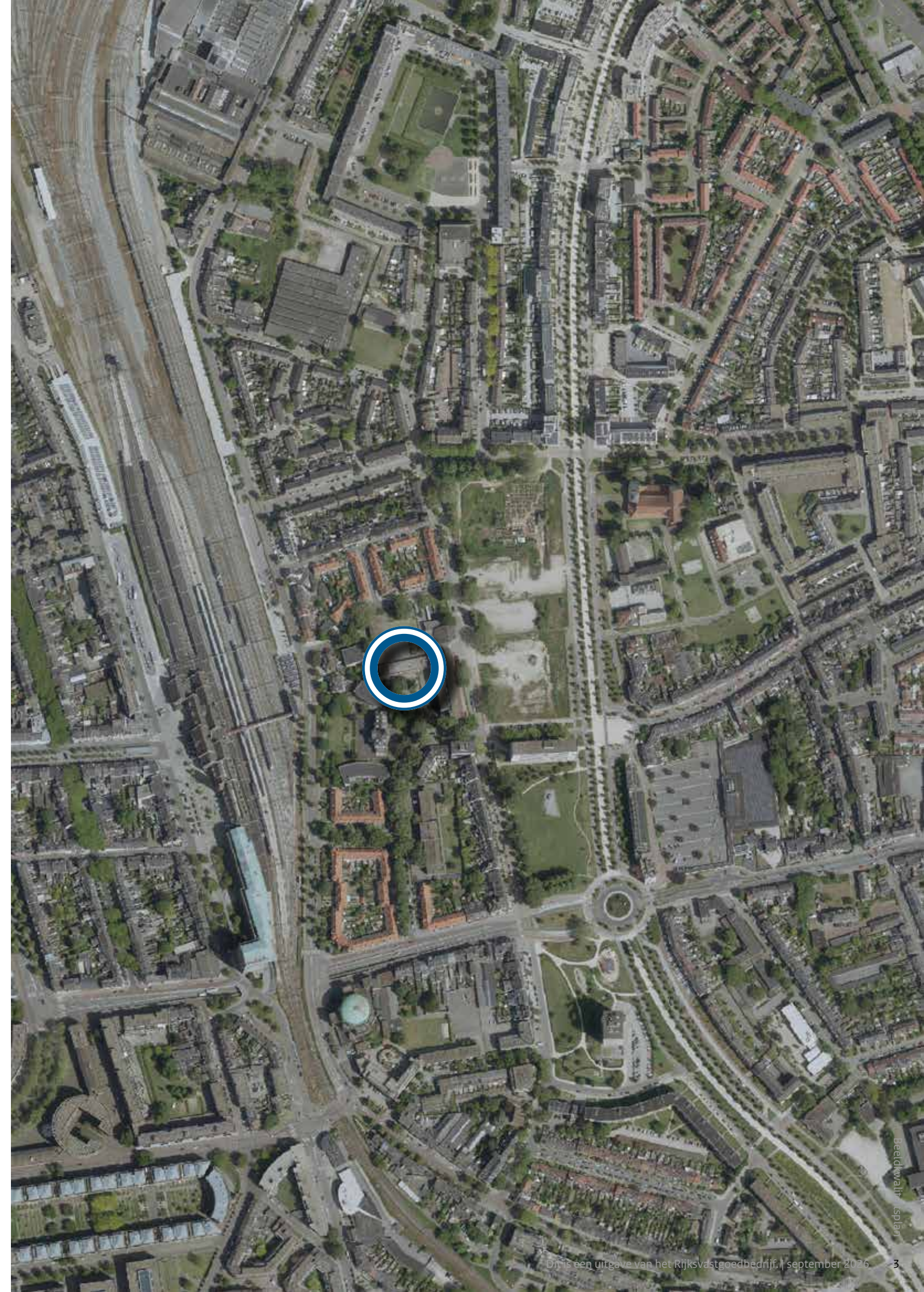
Juridische status:
Aangekocht (levering in 2028)

Inhoudsopgave

- 1. Het beeldkwaliteitsplan
- 2. Status en functie van het beeldkwaliteitsplan
- 3. Kaders beeldkwaliteitsplan
Welstandsnota / Masterplan Groene Loper / Ontwikkelkader
- 4. Uitgangspunten gerechtsgebouw
 - 4.1 Omgeving / context
 - 4.2 Architectuur
 - 4.3 Gebouw
 - 4.4 Buitenruimte
 - 4.5 Integreren duurzaamheid
- 5. Aan de slag met het beeldkwaliteitsplan.

1. Het Beeldkwaliteitsplan

- ...beschrijft de gewenste beeldkwaliteit voor de nieuwbouw van het gerechtsgebouw Maastricht;
- ...is een gebieds-en objectgerichte vertaling van het welstandsbeleid van de gemeente Maastricht;
- ...vormt een middel voor de gemeente, de Welstands-/Monumentencommissie en het Rijksvastgoedbedrijf om ruimtelijke kwaliteit te realiseren en te behouden;
- ...biedt ontwerpers handvatten en denkrichtingen, met behoud van creatieve vrijheid;
- ...dient als toetsingskader voor het verlenen van een omgevingsvergunning.

2. Status en functie Beeldkwaliteitsplan

In Maastricht wordt welstandsbeleid gevoerd

Welstandsnota: Maatwerk in kwaliteit (2018)

- *Bouwplannen en voorstellen voor reclame-uitingen en verlichting worden beoordeeld op redelijke eisen van welstand.*
- *Een omgevingsvergunning wordt pas verleend wanneer de plannen voldoen aan de redelijke eisen van welstand.*

In de Welstandnota staan criteria waaraan ingediende plannen worden getoetst:

1. algemene criteria;
2. bebouwingsgerichte criteria;
3. gebiedscriteria.

Dit beeldkwaliteitsplan is een *gebiedsgebonden nadere uitwerking van de Welstandsnota*.

Het beeldkwaliteitsplan is ook gebaseerd op het Masterplan De Groene Loper, de nadere uitwerking daarvan in de Vormgevingsvisie deel C (VV-C), de Gebiedsvisie Spoorzone Maastricht "GRAND MSTRG" en het Ontwikkeldkader Gerechtsgebouw.

Omdat het Beeldkwaliteitsplan een nadere gebiedsgebonden uitwerking is van de Welstandsnota, zal het na vaststelling door de gemeenteraad in formele zin, een toevoeging zijn op het gestelde in de Welstandsnota of deze gedeeltelijk vervangen. Daar waar het beeldkwaliteitsplan niet in voorziet blijft de Welstandsnota van kracht.

3. Kaders Beeldkwaliteitsplan

Welstandsnota | *Algemene welstandscriteria*

Algemene criteria

1. De relatie van het gebouw met de omgeving

- Een gebouw moet een positieve bijdrage leveren aan de kwaliteit van de openbare ruimte in de stad of het landschap. Grotere openbare betekenis (meer door mensen gebruikt en gezien) betekent zwaardere eisen.
- Het verwijzen naar of treffen van overeenkomsten met bouwstijlen, periodes uit het verleden, een bepaald gebruik of een maatschappelijke ontwikkeling, moet zo gebeuren dat de waarnemer het gebouw kan begrijpen en plaatsen in de cultuur, geschiedenis en huidige maatschappelijke realiteit.

2. De architectonische kwaliteit van het gebouw op zich

- Een gebouw moet een samenhangend geheel vormen doordat de ruimtes, volumes en vlakken in evenwichtige maatverhoudingen zijn ontworpen.
- De verschijningsvorm van een gebouw moet een relatie hebben met het gebruik en met de manier waarop het is gemaakt.

3. De toegepaste materialen, de detaillering en de kleurstelling;

- Materialen, bouwkundige details en kleuren moeten het karakter van een bouwwerk ondersteunen. Ook moeten ze de ruimtelijke samenhang met de omgeving verduidelijken of versterken.

Welstandsnota | *Gebieds- en gebouwgerichte criteria*

Bebouwingsgerichte criteria Autonome bebouwing (T4)

Wyckerpoort

Mosa

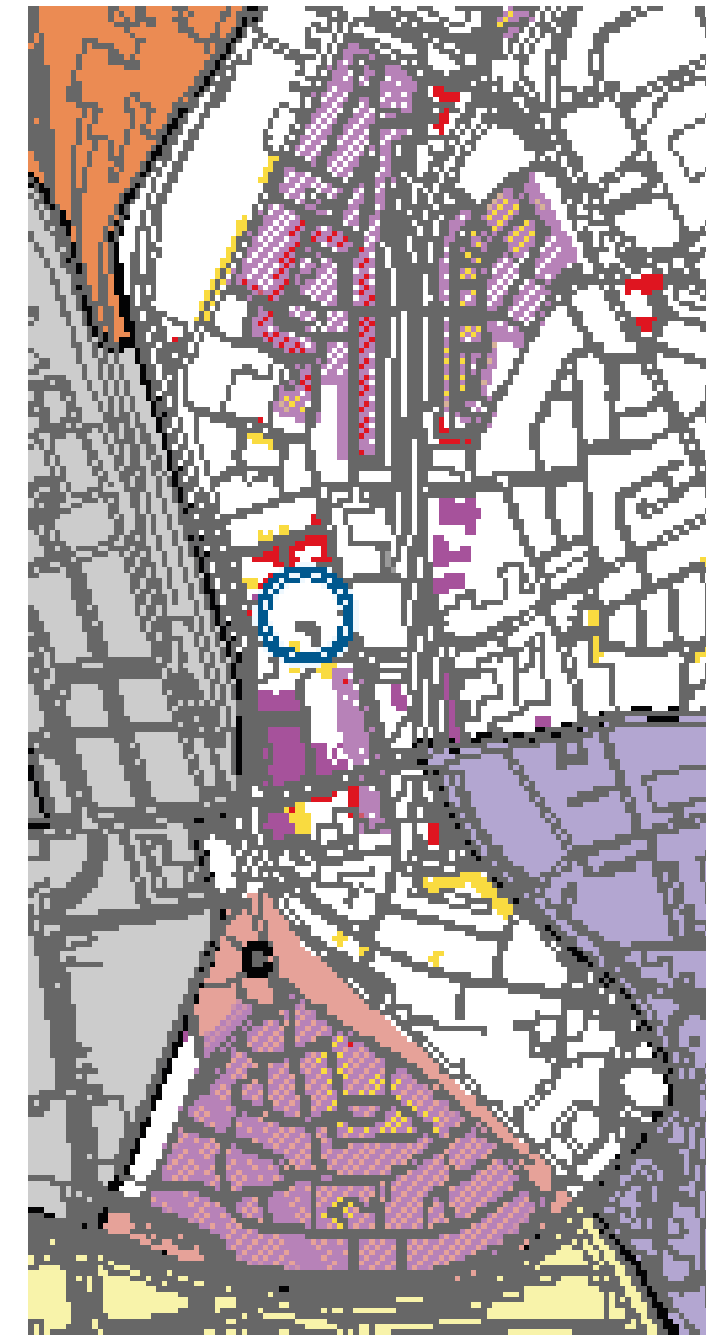
Prof. Moserstraat

St. Maartenscollege

Koningsplein

Scharnerweg

Koepelkerk

Dependence

- **Independent** $\rightarrow$ **Dependent**
- **Independent** $\rightarrow$ **Independent**
- **Dependent** $\rightarrow$ **Independent**
- **Dependent** $\rightarrow$ **Dependent**
- **Dependent** $\rightarrow$ **Dependent**

	[REDACTED]
	[REDACTED]
	[REDACTED]
	[REDACTED]
	[REDACTED]
	[REDACTED]

Keywords: *child abuse; child sexual abuse; child sexual exploitation; child sexual abuse investigation; child sexual abuse investigation team; child sexual abuse investigation unit; child sexual abuse investigation team; child sexual abuse investigation unit; child sexual abuse investigation team; child sexual abuse investigation unit*

3. Kaders Beeldkwaliteitsplan

Masterplan Groene Loper / Vormgevingsvisie (C)

Randvoorwaarden Plandeel Centrum Oost:

- Hogere bebouwingsdichtheid dan gemiddeld aan de Groene Loper;
- Streven naar functiemenging of transformeerbare gebouwen op een paar plekken op de Vikingsite;
- Bevorderen van een publieke plint;
- Parkeren geïntegreerd;
- West-oost verbindingen: straat met zicht op de Lourdeskerk en informele route naar voormalige Theresiaschool en buurtcentrum;
- Waar mogelijk integreren van bestaande bomen;
- Aansluitend aan de kwalitatieve vormgeving van de bebouwing aan de Noormannensingel.

locatie
gerechtsgebouw

Masterplan De Groene Loper (2017)
- Plandeel Centrum Oost

3. Kaders Beeldkwaliteitsplan

Gebiedsvisie Spoorzone "GRAND MSTRG" (2026)

Deelgebied Stationskwartier

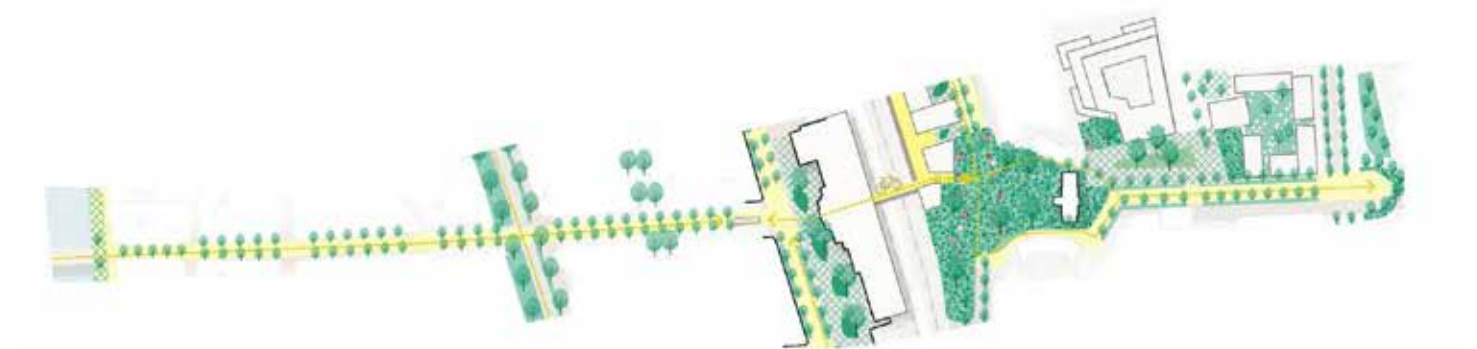
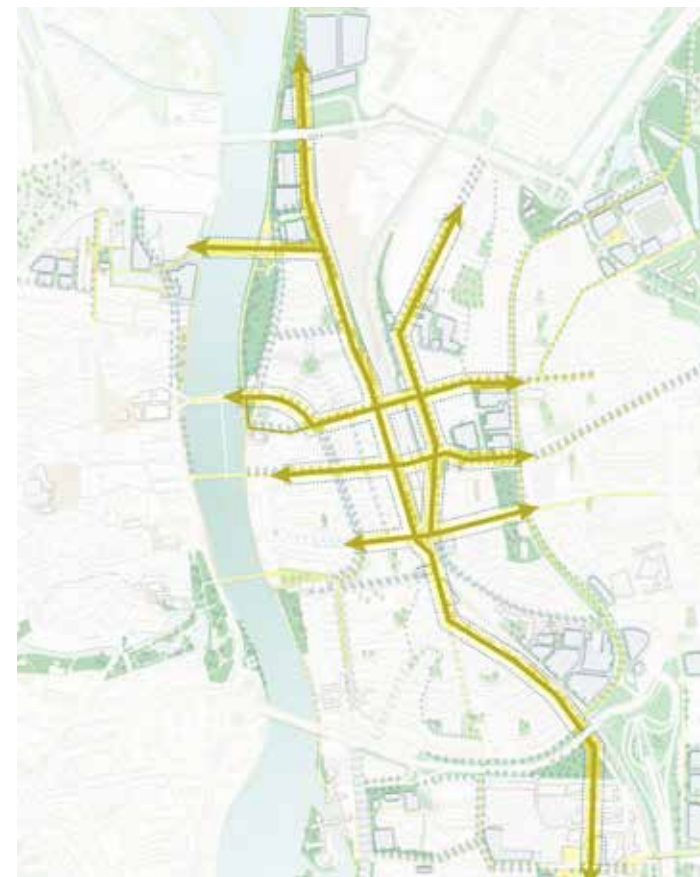
Gebied wordt ontwikkeld tot een gemengde stadswijk met een mix van wonen, kantoren, creatieve bedrijvigheid, onderwijs en regionale voorzieningen.

Gebied krijgt een impuls: een aantrekkelijke entree aan de oostzijde van het station en verbeterde verbindingen met het nieuwe Gerechtsgebouw, de Groene Loper en de oostelijke wijken.

Gebied is een schakel tussen alle omliggende wijken.

Gebied aan de oostzijde van het station krijgt een aantrekkelijke parkzone die de oostentree van het station, Villa Wyckerveld, het nieuwe Gerechtsgebouw en de Groene Loper met elkaar verbindt.

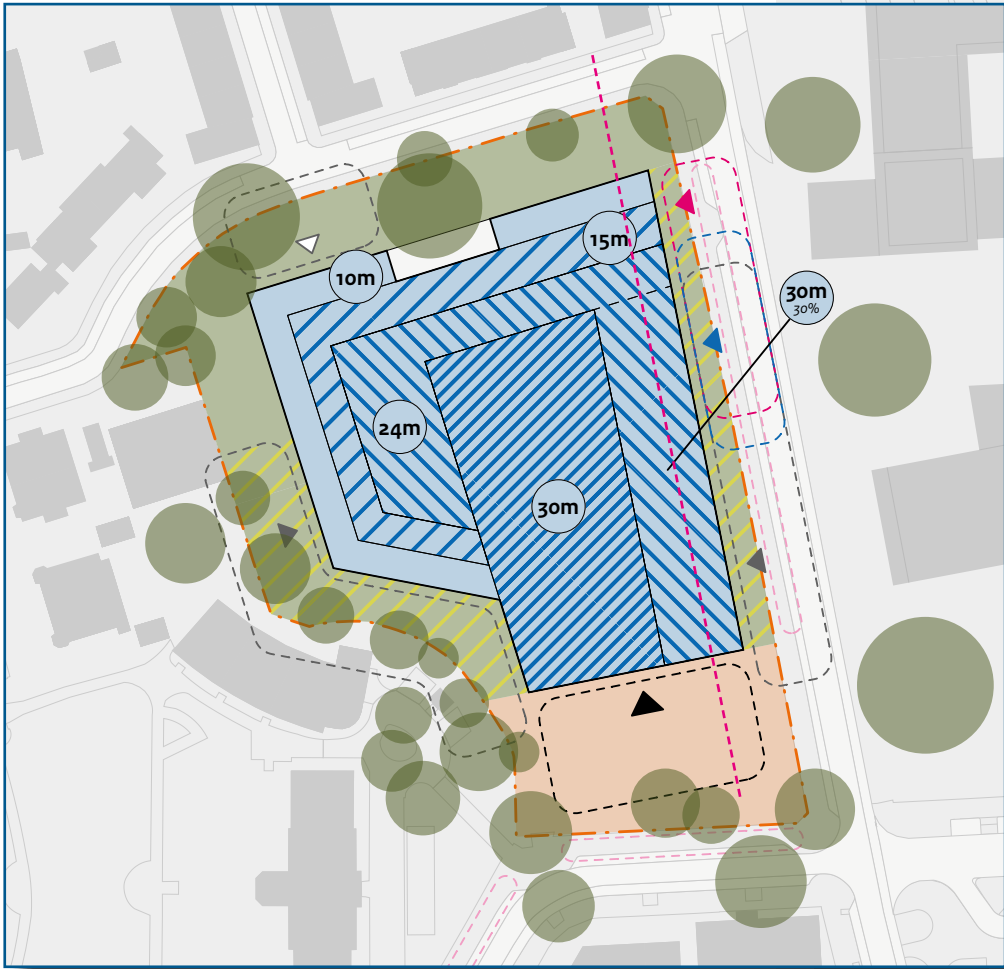
Het stationsplein wordt groener.

Tekeningen: GRAND MSTRG Gebiedsvisie Spoorzone (2026) - Plandeel Stationskwartier

3. Kaders Beeldkwaliteitsplan

Ontwikkeldkader (RVB - 2026)

- Legenda
- Perceel RVB
 - Bouwperceel
 - Zoekgebied voorplein
 - Prominente gebouwen aan voorplein
 - Groene zone
 - Groene + logistieke zone
 - Boom
 - Zoekgebied hoofdentree
 - Zoekgebied nevenentree
 - Zoekgebied personeelsentree (auto)
 - Zoekgebied logistieke entree
 - Zoekgebied gehechtenentree
 - Zoekgebied parkeren bezoekers
 - Wandelroute station - gerechtsgebouw
 - Zichtrelatie vanuit omgeving

Tekening: Stedenbouwkundige uitgangspunten (bron: Ontwikkeldkader Gerechtsgebouw Maastricht - RVB)

4. Uitgangspunten

Ruimtelijke kwaliteit

Omgevingswaarde

Het gerechtsgebouw is zorgvuldig ingebed in zijn omgeving en versterkt de kwaliteit van de openbare ruimte. De architectuur sluit aan op de schaal en karakteristiek van Maastricht met een eigen, lokaal gewortelde identiteit. Gebouw, landschap en openbare ruimte vormen samen één geheel.

Gebruikswaarde

Het gerechtsgebouw is overzichtelijk, veilig en integraal toegankelijk. Entrees en routes zijn logisch gepositioneerd en ondersteunen een heldere oriëntatie. Werk- en verblijfsomgevingen zijn comfortabel en gezond. Veiligheidsmaatregelen zijn vanaf het begin integraal onderdeel van het ontwerp en zorgvuldig ingepast in gebouw en buitenruimte.

Belevingswaarde

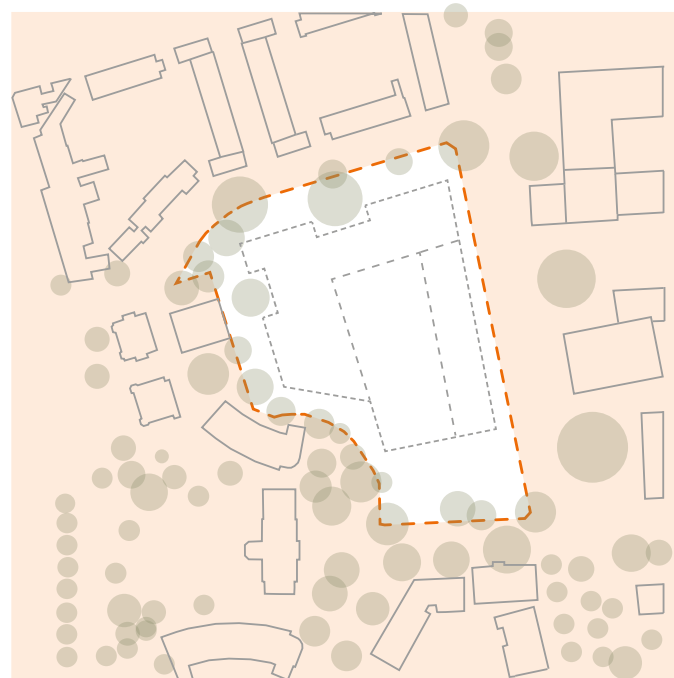
Het gerechtsgebouw is slijk, vriendelijk en toch ook krachtig. De architectuur geeft uitdrukking aan het publieke karakter van de Rechtspraak en straalt gezag en waardigheid uit. Een krachtige hoofdvorm, een herkenbaar silhouet en een hoogwaardige architectonische uitwerking geven het gebouw een duidelijke identiteit passend bij Maastricht.

Toekomstwaarde

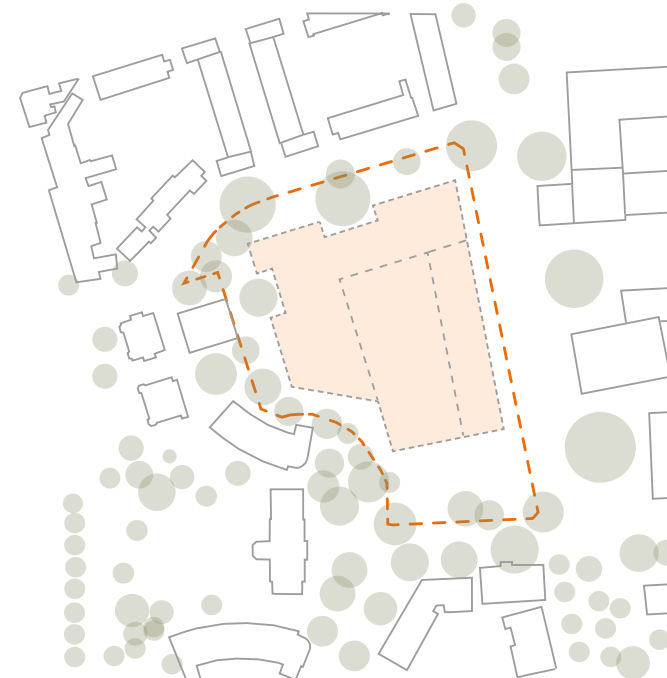
Het gerechtsgebouw is toekomstbestendig en duurzaam ontworpen. Bij iedere ontwerpkeuze wordt gezocht naar de meest duurzame oplossing die past binnen de architectuur. Het gebouw heeft een lange levensduur en kan meebewegen met veranderende gebruiksbehoeften. Circulariteit, klimaatadaptatie en natuurinclusiviteit zijn een vanzelfsprekend onderdeel van het ontwerp.

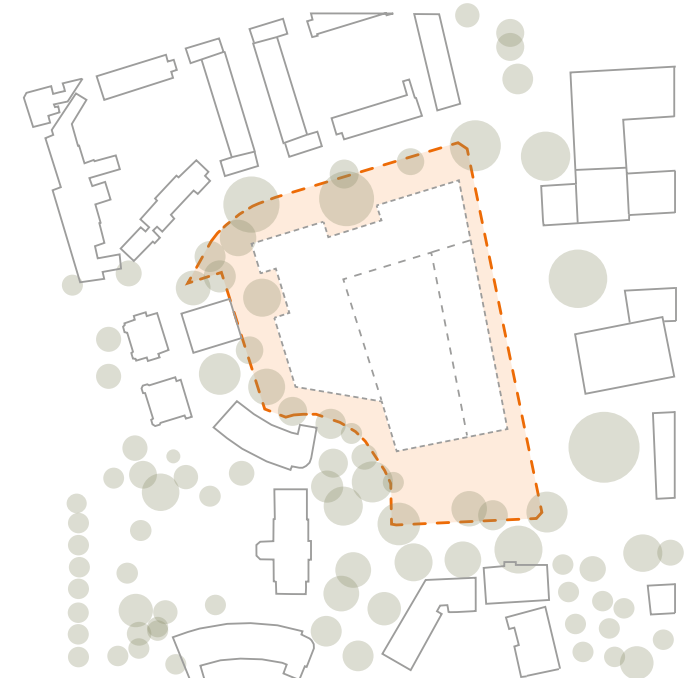
Schema: kernwaarden ruimtelijke kwaliteit

Schematische weergave uitgangspunten omgeving

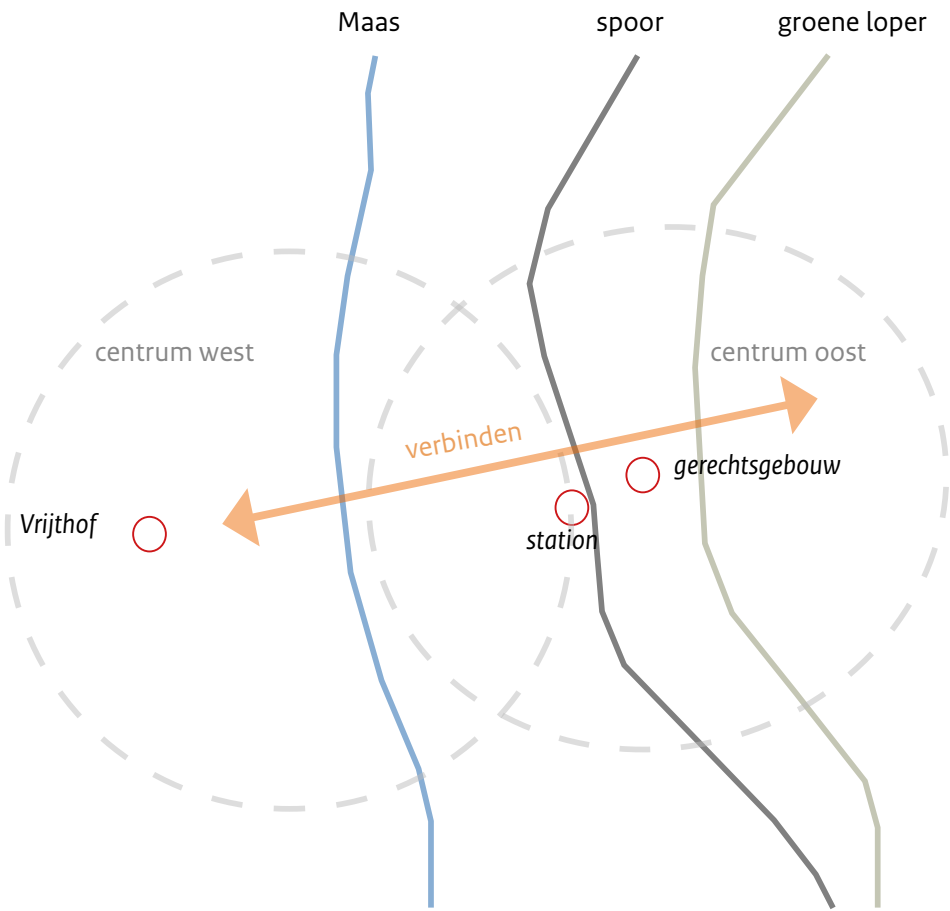
Schematische weergave uitgangspunten architectuur en gebouw

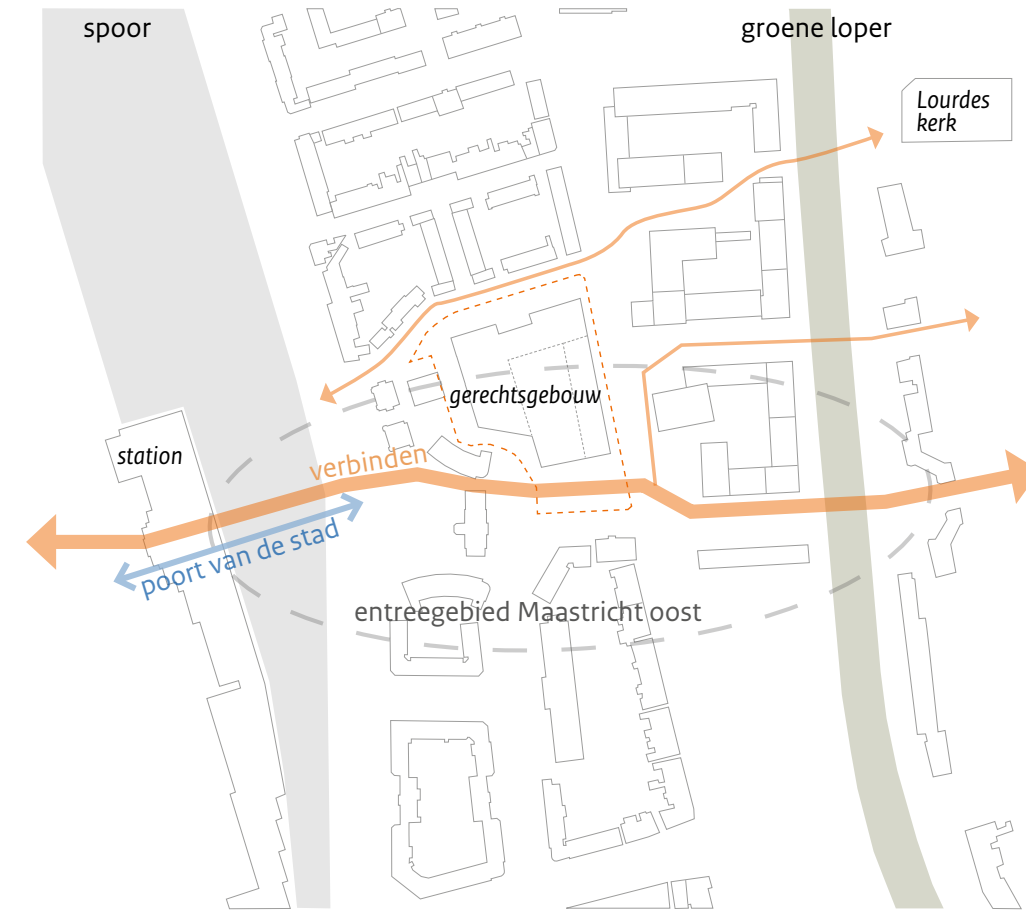
Schematische weergave uitgangspunten buitenruimte

4. Uitgangspunten

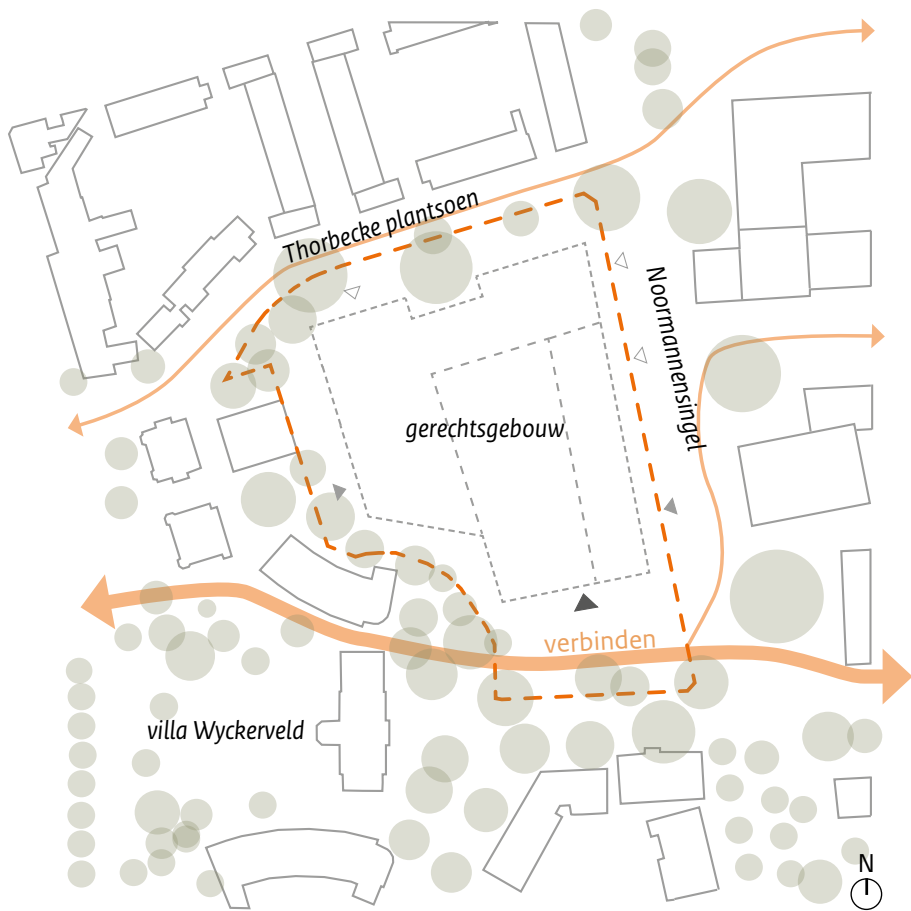
Omgeving

Schematische weergave verbinding stedelijke assen

Schematische weergave verbinding wijkniveau

Schematische weergave verbinding perceelniveau

4. Uitgangspunten

Context

Toelichting bij tekening context gerechtsgebouw

- a. Bestaande kleinschalige planmatig ontwikkelde voor- en naoorlogse grondgebonden woanbebauwing.
- b. Karakteristieke historische rooilijnen van de bebouwing aan de Noormannensingel.
- c. Groene omzoming van het perceel als relict van de voormalige tuin van Villa Wijckerveld.
- d. Nieuwbouw grootschalige complexen met appartementen en commerciële plinten.
- e. Beeldbepalend element: Groene Loper
- f. Beeldbepalend element: Villa Wijckerveld
- g. Pleinruimte als 'steppingstone' in de route tussen station en Maastricht Oost; verbinding tussen de Villa, gerechtsgebouw en bestaande en nieuwe woongebouwen.
- h. Verbindingsroutes van station naar Maastricht-Oost ter ontwikkeling van langzaamverkeer verbindingen.
- i. Beeldbepalend element: ANWB-flat (Koningsplein).
- j. Beeldbepalend element: Lourdeskerk

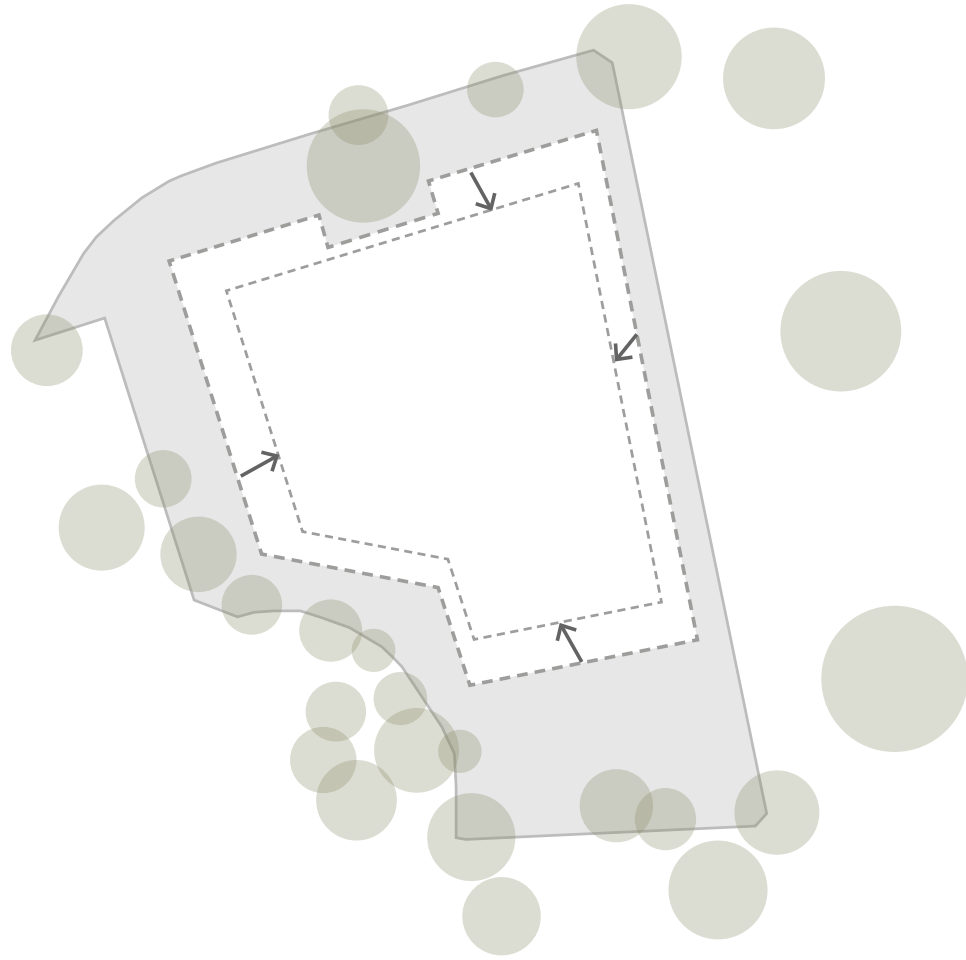

Tekening: stedenbouwkundige context gerechtsgebouw

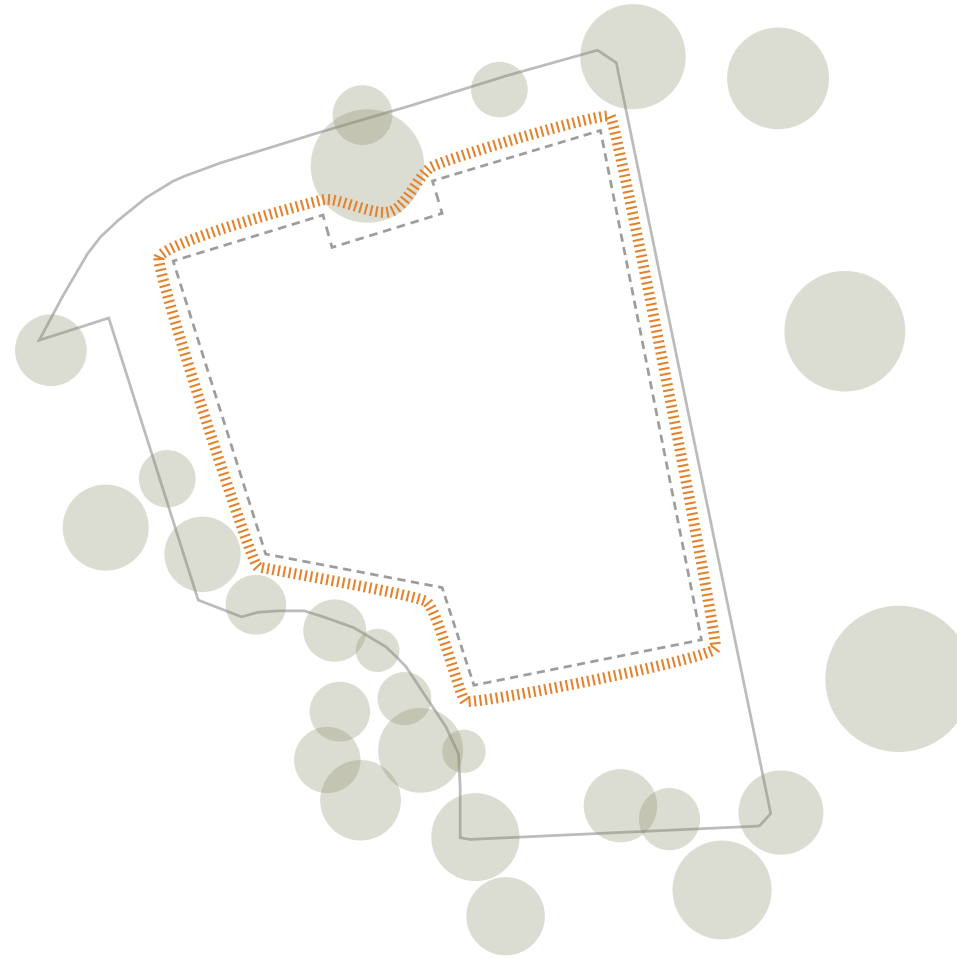
4. Uitgangspunten
Architectuur

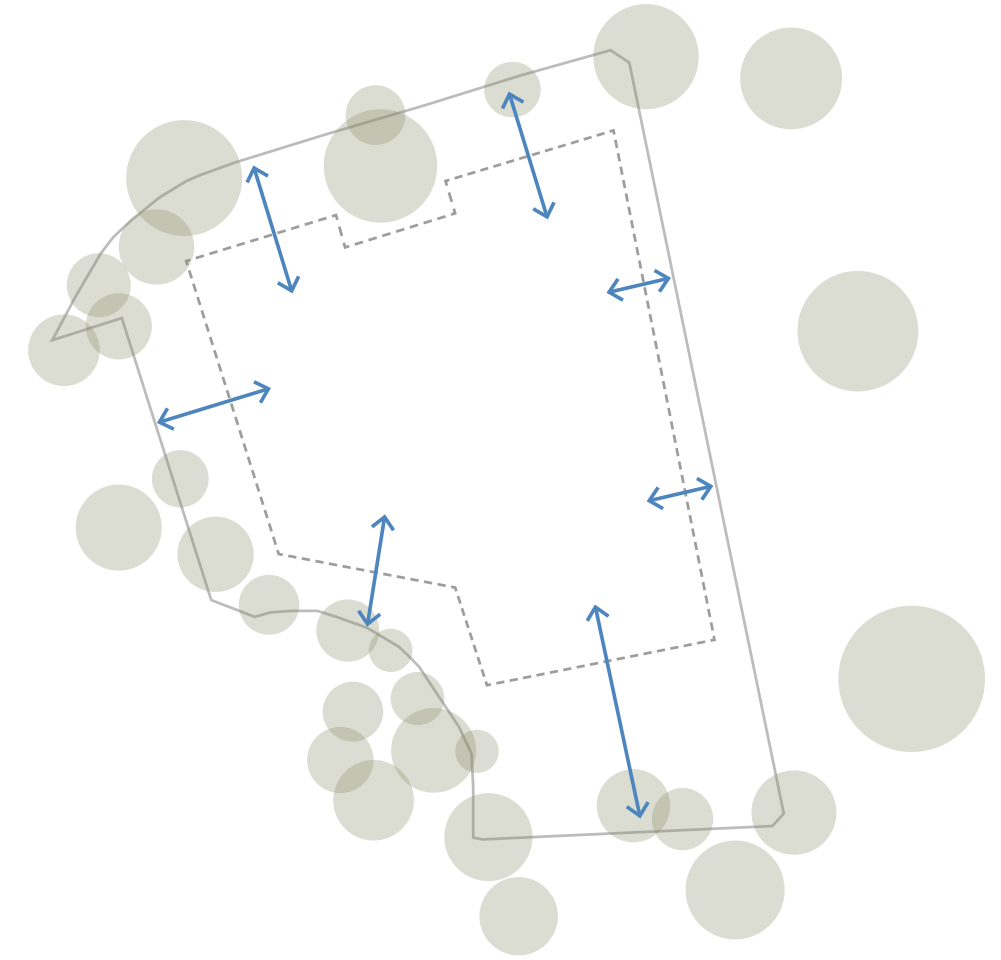
4. Uitgangspunten Gebouw

Roollijn geeft maximale bouwgrens aan

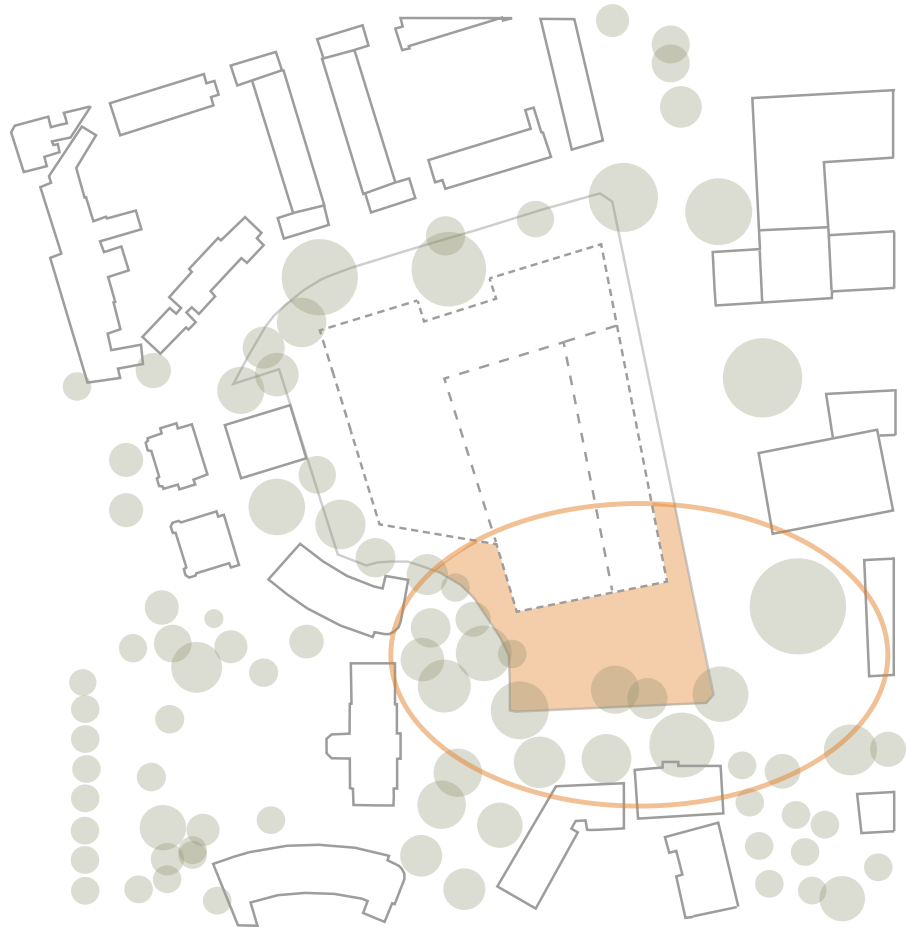

Geen achterkanten; Alle zijdes zijn met zorg vormgegeven

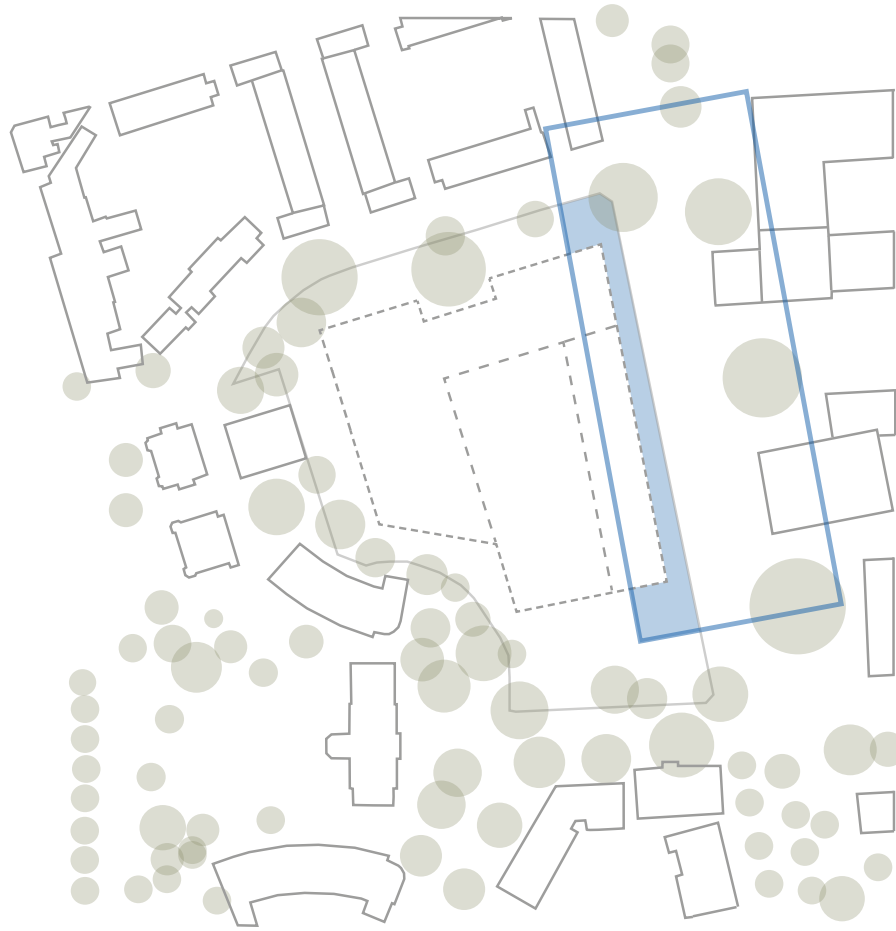

Zichtbaar vanaf verschillende kanten met elk eigen functionaliteit

4. Uitgangspunten Buitenruimte

Schema: Buitenruimte Voorplein in samenhang met de openbare ruimte

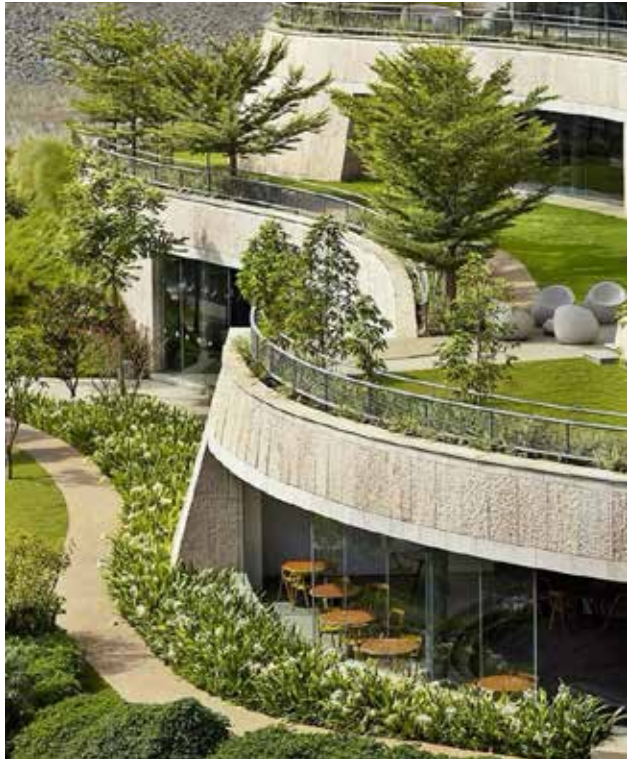
Schema: Buitenruimte Noormannensingel in aansluiting op openbare ruimte

Schema: Buitenruimte Thorbeckeplantsoen naast de openbare ruimte

4. Uitgangspunten

Integreren duurzaamheid

Aan de slag met het beeldkwaliteitsplan

Thema's

4 Thema's

- *Context*
- *Buitenruimte*
- *Gebouw*
- *Architectuur*

2 thema's per tafel

- Context en buitenruimte
- Gebouw en architectuur

Na 30 minuten wisselen van tafel

